

TER BESLISSING

Aan

de minister

26/11

**Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting
Directie Begrotingszaken**

Afdeling Begrotingsbeleid

Datum

24 november 2025

Notanummer

2025-0000134194

Bijlagen

geen

nota

Appreciatie initiatiefnota CDA investeringen

Aanleiding

Het lid van Dijk (CDA) heeft op 15 april een initiatiefnota ingediend over ruimte voor investeringen in de toekomst. Bijgevoegd vindt u de kabinetsreactie waar om is gevraagd.

Beslispunten

- Bent u akkoord met verzending van de kabinetsreactie naar de Tweede Kamer? Zo ja, kunt u de aanbiedingsbrief ondertekenen?
- Bent akkoord met het openbaar maken van deze beslisnota, in lijn met de richtlijn actieve openbaarmaking?

Kernpunten

- U bent op 16 mei verzocht om een kabinetsreactie op de initiatiefnota. De initiatiefnota is destijds ook geagendeerd voor een te plannen notaoverleg. De kabinetsreactie is uitgesteld wegens de val van het kabinet.
- Het lid Inge van Dijk (CDA) doet voorstellen om budgettaire ruimte voor investeringen te creëren door (1) de begrotingsregels aan te passen, (2) het begrotingsstelsel te wijzigen, (3) private investeringen te stimuleren, (4) te rapporteren over specifieke (investerings)uitgaven en (5) een instrumentarium te ontwikkelen om economische en financiële baten van publieke investeringen te kwantificeren.
- De bijgevoegde kabinetsreactie bevat een uitgebreide toelichting per voorstel. Deze is ambtelijk afgestemd met EZ.
- Wij onderschrijven het belang van publieke investeringen, omdat deze bijdragen aan de welvaart van huidige en toekomstige generaties en het bovendien eenvoudiger maakt om collectieve arrangementen te financieren.
- De onderuitputting van de afgelopen jaren – voornamelijk op investeringsmiddelen – toont dat de overheid en markt qua uitvoeringskracht aan hun grenzen zitten. Het kabinet heeft juist stappen gezet om de begroting realistisch te maken. Het creëren van extra budgettaire ruimte binnen de begrotingsregels en het wijzigen van de begrotingssystematiek lijken daarom niet de oplossing.
- Er dienen keuzes te worden gemaakt. Zo zal er om de overheidsfinanciën houdbaar te houden op de lange termijn (nog beter) gekeken moeten worden naar de verhouding consumptie en investeringen. De uitgaven aan zorg en

sociale zekerheid stijgen samen van 13% bbp in 2025 tot 20% bbp in 2060.¹ Bij ongewijzigd beleid zullen consumptieve uitgaven dus investeringsuitgaven verdringen.

- Het is aan een volgend kabinet om de begrotingsregels opnieuw vast te stellen, mede op basis van het recente advies van de 18^e SBR.² De 18^e SBR heeft geconstateerd dat de huidige begrotingsregels geen belemmering zijn voor het doen van investeringen.
- In de kabinetsreactie wordt ook invulling gegeven aan de motie Vijlbrief c.s.³ waarin de regering wordt verzocht: (1) een lijst op te stellen van noodzakelijke investeringen, (2) uit te werken hoe effectiever onderscheid gemaakt kan worden tussen consumptieve uitgaven en investeringsuitgaven en (3) uitwerken hoe een nationale investeringsbank vormgegeven kan worden. Verder wordt invulling gegeven aan uw toezegging tijdens de AFB om de Kamer te informeren hoe in budgettaire nota's in de cijfers een uitsplitsing gemaakt kan worden tussen consumptieve uitgaven en investeringen, inclusief een toelichting over het effect van investeringen.
- De kabinetsreactie bevat een verwijzing naar de nog te verschijnen Kamerbrief over de batenlastensystematiek. Zodra deze Kamerbrief is verzonden wordt de voetnoot aangevuld met een verwijzing naar deze brief.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ [De Nederlandse overheidsschuld op de lange termijn \(CPB\)](#)

² [Rapport 18e Studiegroep Begrotingsruimte](#)

³ [Motie Vijlbrief c.s.](#)